

Stjepan Dvorski*

IN MEMORIAM

PROF. DR. SC. FRANJO RUŽA (1931. – 2017.)

Dana 13. studenog 2017. godine napustio nas je dr. sc. Franjo Ruža, profesor, kolega, prijatelj i jedan od utemeljitelja Fakulteta organizacije i informatike u Varaždinu.

Franjo Ruža rođen je 26. listopada 1931. godine u Svetom Roku (danas Novo Selo Rok) u Međimurskoj županiji. Nižu gimnaziju završio je u Čakovcu, a maturirao je na Ekonomskoj školi u Čakovcu 1950. godine. Na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu diplomirao je 1958. godine. Doktorirao je 1973. godine na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu obranom doktorske disertacije pod naslovom „*Utjecaj uvjeta privređivanja na rezultate i uspješnost poslovanja poduzeća konzervne industrije središnje Hrvatske*“. Mentor mu je bio prof. dr. Franjo Krajčević.

Nakon završetka srednje škole zaposlio se u gospodarstvu, zatim u državnoj upravi, pa u srednjoj školi, a posljednjih četrdeset godina radio je kao visokoškolski nastavnik, sve do umirovljenja.

Na *Višoj ekonomskoj školi* u Varaždinu radio je kao profesor od 1962. do 1974. godine, kada je Viša ekonomska škola prerasla u *Fakultet organizacije i informatike Varaždin*. Za sveučilišnog profesora u zvanju izvanrednog profesora izabran je 1974. godine, a za redovitog profesora biran je 1980. te ponovno 1986. godine. U trajno zvanje redovitog profesora izabran je 1999. godine. Bio je član Znanstveno-nastavnog vijeća Sveučilišta u Zagrebu u vrijeme svoga dekanskog mandata, a u jednom mandatu bio je i član Skupštine Sveučilišta u Zagrebu te član Odbora za razvoj Sveučilišta. Član Matične komisije za ekonomiju bio je od njezina osnivanja do 1996. godine. Odlukom Senata Sveučilišta u Zagrebu od 14.

---

* Dr. sc. S. Dvorski, redoviti profesor u trajnom zvanju, Fakultet organizacije i informatike, Varaždin, Sveučilište u Zagrebu (E-mail: stjepan.dvorski@foi.hr).

lipnja 2005. godine izabran je u počasno zvanje *professor emeritus* zbog posebnih zasluga za napredak i razvitak Sveučilišta u Zagrebu te za međunarodno priznatu nastavnu i znanstvenu izvrsnost. Tijekom četrdesetogodišnjega rada kao visokoškolski nastavnik obavljao je više raznih dužnosti. Za direktora *Više ekonomske škole Varaždin* izabran je u studijskoj godini 1969./1970. te ponovno u svibnju 1974. godine, s ciljanom zadaćom da radi na prerastanju *Više ekonomske škole u Fakultet organizacije i informatike Varaždin*. To je i ostvario, pa ga se opravdano smatra osnivačem Fakulteta. U više navrata biran je za dekana Fakulteta.

Posebnu pažnju zaslužuje njegov mentorski rad te obrazovanje brojnih diplomanata, magistara i doktora znanosti.

Bio je voditelj više znanstvenih skupova i savjetovanja. Pripremajući proslavu 800. obljetnice grada Varaždina, u organizaciji Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Grada, odlučeno je da prof. F. Ruža vodi taj veliki projekt koji se pripremao tri godine. Tada je imenovan predsjednikom Organizacijskog odbora znanstvenoga skupa, posvećenog 800. obljetnici grada Varaždina.

Rezultat tog trodnevnog znanstvenog skupa (s više od sedamdeset referata) bilo je opsežno djelo „*Varaždinski zbornik 1181-1981.*“ (opsega 686 stranica enciklopedijskoga formata), koje se s pravom naziva enciklopedijom Varaždina. Upravo iz te njegove suradnje s HAZU došlo je do osnivanja Zavoda za znanstveni rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Varaždinu. Odlukom Predsjedništva Akademije prof. Ruža imenovan je ravnateljem toga Zavoda. Na toj je dužnosti bio od početka rada Zavoda 1983. godine pa sve do 1993. godine, kada je zbog bolesti morao napustiti taj posao te se posvetio svom profesorskom pozivu. U Zavodu je ostao članom Znanstvenoga vijeća.

Pet godina bio je predsjednik Organizacijskog odbora poznatog glazbenog festivala, *Varaždinskih baroknih večeri*, a deset godina ostao je članom toga Odbora.

Više je vrsta projekata na kojima je radio. To su projekti koje je financiralo Ministarstvo znanosti, projekti na kojima je radio u Zavodu HAZU i projekti za potrebe gospodarstva. Radio je i na projektima koje je odobrilo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa. U Zavodu za znanstveni rad HAZU zajedno s akademikom Androm Mohorovičićem više je godina vodio projekt *Stvaralački potencijal u funkciji društvenog razvoja sjeverozapadne Hrvatske*.

Jedan je od triju osnivača Rotary kluba Varaždin, a u jednom mandatu bio je predsjednik Kluba. Preko Kluba osigurao je pomoć i financiranje mnogim studentima (naročito za studije u inozemstvu).

Njegove svestrane aktivnosti u znanstvenom, kulturnom i društvenom djelovanju, uz redovito obavljanje svojih profesorskih dužnosti, posljednjih je godina morao znatno smanjiti, što je bilo uvjetovano njegovim zdravljem.

Dobitnik je više odličja, priznanja i zahvala državnih, županijskih, gradskih i drugih asocijacija, od kojih se izdvajaju: „Nagrada 8. svibnja“ Općine Varaždin (danas nagrada Grada Varaždina), „Priznanje zaslužnom profesoru Sveučilišta u Zagrebu“, „Medalja Varaždinskih baroknih večeri“, „Spomenica domovinske zahvalnosti“ odlukom predsjednika Republike dr. Franje Tuđmana, „Red hrvatskog pletera“ odlukom predsjednika Republike dr. Franje Tuđmana, „Nagrada za životno djelo Grada Varaždina“, što je bila prva nagrada za životno djelo u Varaždinu.

Bilo je više povoda i prigoda da o njegovu radu iznose ocjene i pišu drugi. Tako je u jednoj recenziji profesor Ekonomskog fakulteta u Zagrebu dr. Mate Babić pisao: „Prof. dr. Franjo Ruža jedan je od onih znanstvenih radnika koji su se javili izvan naših sveučilišnih centara, dakle tamo gdje nisu postojale znanstvene organizacije u koje bi se znanstvenici uključivali svojim radom, već je prvo trebalo raditi na osnivanju tih organizacija i organiziranju znanstvenog rada u njima. Kroz svoj radni vijek prolazio je od stručnjaka u privredi, profesora više škole, sveučilišnog profesora, organizatora postdiplomskog studija, dekana fakulteta, organizatora izdavanja znanstvenih i stručnih publikacija, da bi deset godina bio upravitelj Zavoda za znanstveni rad Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Sve ovo govori da sa radi o osobi koja je svojim znanstvenim, pedagoškim i organizatorskim radom stekla velike zasluge u širenju ekonomske znanosti, odgoju ekonomskih kadrova za potrebe gospodarstva i organizaciji znanstvenih i nastavnih institucija u Varaždinu. Rad prof. dr. Franje Ruže umnogome je bio pionirski jer se odvijao izvan metropolske koncentracije kadrova. Dr. Ruža u svome radu u Varaždinu nije mogao računati na pomoć obilja kadrova, nego je kadrove morao stvarati sam. U tome je uspio. Stvorio je kadrove i institucije.“

Akademik Andre Mohorovičić, koji je kao potpredsjednik HAZU bio voditelj Zavoda za znanstveni rad HAZU u Varaždinu, a prof. F. Ruža bio je upravitelj Zavoda, napisao je kada je nakon desetogodišnjeg rada zatražio razrješenje dužnosti ravnatelja zbog bolesti sljedeće: „Naglasio sam to u Akademiji, svi veliki rezultati koji su u Zavodu ostvareni, mnogobrojne izvanredno vrijedne publikacije poput edicije Rada i reprinta temeljnih djela naše kulturne baštine te lijepe prostorije Zavoda i njegov ugled, Vaše su djelo. Nadam se i uvjeren sam da ćemo i nadalje prilikom naših budućih susreta razmišljati i raditi na dobrobit našega dragoga Varaždina i cijele Hrvatske. Znanstvenici i zaljubljenici u rad kao što ste Vi ne mogu prestati misliti i raditi u okvirima svojih humanističkih uvjerenja. Stoga uz zahvalu za veliko djelo koje ste učinili, očekujem s radošću naše buduće susrete i razgovore. Vi ostajete i nadalje članom našega Zavoda i njegova Savjeta“.

Na kraju valja istaknuti kako je Franjo Ruža u svom dugogodišnjem radu i stvaralaštvu dao velik doprinos znanosti, gradu Varaždinu te društvu u cjelini i teško nam je shvatiti da ga nema više među nama.